

VECKOBLADET

11

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund
Postgiro: 17 459 - 9.Telefon: 046/13 82 13
Pren. 40 kr/år.

1980 6:e årg.

Fredagen den 21 mars

VPK LUND

Nu är det nära! De återstående timmarna fram till folkomröstningen ägnar man lämpligen åt riktad propaganda för linje 3. Ring upp din gamla moster! Du får inte ha lämnat någon möjlighet oprövad när du slår dig ner på Folkkampanjens valvaka (i Folkets park kl 20).

Frågan är om vi nått ända fram, om vi helt kunnat knappa in det till synes oöverbärliga försprånget som ja-sidan ett tag hade i opinionsmätningarna. Vi ska inte spekulera. Däremot blir vi förvånade om inte Nej får ett starkt stöd i Lund. För här i stan har Folkkampanjen verkligen haft ett starkt gensvar.

Folkkampanjen i Lund har varit en stor, aktiv och osekteristisk rörelse. VPK-are har naturligt deltagit i arbetet, och organisationen har kunnat dra nytta av deras erfarenheter, men de har ändå bara utgjort en liten del av de aktiva. Inget annat parti, ingen annan organisation har heller dominerat, vilket varit lyckligt. Kanske kan det noteras att centerpartisterna inte syntts så mycket, men det beror inte på bristande engagemang utan snarare på att det partiet inte är särskilt starkt i Lund.

Då har socialdemokraterna märkts mer. Man kan tryggt påstå att de många SAFE-anhängare som arbetat med Folkkampanjen i Lund sammanlagt lagt ner bra mycket mera jobb än deras partikamrater i linje 2, vilka arbetat högst oengagerat och pliktartat – naturligtvis med undantag för den oförbrännliga kärnkraftshöken Larry Andow. Vi önskar dem lycka till i det fortsatta opinionsarbetet kring energifrågorna i deras parti. De gör driver det utifrån vissa positioner – några SAFE-aktiva valdes ju in i SAP Lunds styrelse nyligen.

Vi hoppas att de fortsätter sitt arbete i både SAP och Folkkampanjen. Folkkampanjen är död, men leve Folkkampanjen – ja, organisationen i nuvarande form blir upplöst i och med omröstningen, men rörelsen försvinner inte bara för att vallokalerna stänger på söndag kväll.

Exakt hur rörelsen ska fortsätta vet vi inte än. Men att den behövs är ostridigt. Det vet alla aktivister som sett hur lite man kan lita på etablissemangets företrädare, och som erfarit att en bred folkrörelse är en reell motkraft.

I det fortsatta lokala arbetet för en förnuftig energi- och miljöpolitik har VPK en given roll.

Hyresgästföreningens årsmöte: Stöd för linje 3

Hyresgästavdelningens årsmöte i söndags blev för ovanlighetens skull en lugn och tämligen avslagen tillställning.

Det framgår inte minst av att man för första gången på flera år lyckades klara av förhandlingarna på en enda dag.

Annars tycks det inte vara något större fel på aktiviteten i avdelningen, som den avspeglades i verksamhetsberättelsen. Ett exempel på detta är att 7 nya kontaktkommittéer hade bildats under året.

Nej till atomkraft!

Inte ens motionsbehandlingen vållade några mer omfattande diskussioner. I om debatten om avdelningens inställning till atomkraft gick mest på slentrian, även om den förledde de flesta diskussionsinläggen. Slutresultatet blev dock att avdelningen ställde upp för stöd till avveckling av atomkraften, dvs för linje 3, och för att stoppa Barsebäck snarast.

Skyltar

Egendomligt nog blev en motion om skyltar (!) utanför kontaktkommittéernas lokaler den enda punkt som satte känslorna i svall. Det var en kontaktkom-

VPK Lund:

Energihushållningen skall genomsyra hela den kommunala planeringen!

VPK har lagt en motion om 'Energihushållning och energiförsörjning i Lunds kommun'. I den kritiserar man starkt den borgerliga majoriteten för att den inte utarbetat någon plan på området, trots riksdagsbeslut om kommunal energiplanering från 1977.

– Goda förutsättningar för alternativa energikällor finns, men den politiska viljan saknas, menar VPK.

I första hand vill VPK satsa på ett kraftvärmeverk som drivs med halm, torv, avfall, flis och naturgas, kompletterat med geotermisk värme (stora underjordiska värmestråk finns västerut). Man vill också installera solfångare på returledningarna till det centrala fjärrvärmeverk, som man vill se helt och fullt utbyggt.

På sparsidan vill VPK bli bygga ut kollektivtrafiken, integrera bostäder och arbetsplatser, förtäta bebyggelsen, i framtiden

mitt på Klostergården, som i flera år begärt pengar från föreningsstyrelsen i Malmö (det är den som har nyckeln till kassaskåpet) men nekats, som nu motionerade om saken. Förste ombudsmannen vid föreningen i Malmö, K-A Landgren gick med liv och lust in i diskussionen och förklarade hur onödigt och fångigt det var med skyltar utanför lokaler av den här typen. Något som Göte Bergström inte alls ville hålla med om. Landgrens inställning i den här frågan avslöjar hur vissa ombudsmän fjärrmat sej från verkligheten ute i bostadsområdena och bland de aktiva. Jag tror att det behövs införas någon slags pryö-verksamhet för ombudsmän ute bland de vanliga medlemmarna, dundrade Göte. Årsmötet biföll motionen.

Hyresstopp

I övrigt uttalade sej årsmötet för ett omedelbart hyresstopp i avvakten på att riksförbundets program för hyressänkning genomförs. En kampanj mot den tilltagande svarthandeln med hyresrätter beslutades också. Liksom att avdelningen ska verka för att besluten inom föreningen förs ner på en nivå där medlemmarna har en reell chans att påverka dem.

orientera huskropparna i lämpligt väderstreck och plantera träd och buskar som vindskydd.

Man kritiserar också det faktum att kapitalägare och höginkomsttagare konsumerar så mycket mer energi än andra.

Nej till Sydkraft AB

I sin motion ifrågasätter VPK den monopolställning som Syd-kraft AB har:

– Energipolitik är för viktigt för att ett aktiebolag ska få sköta det. Det behövs ett demokratiskt inflytande, säger man i en kommentar till motionen, och Syd-krafts ensidiga agerande för kärnkraften, bla i form av jätteannonser, visar att de inte är beredda att utveckla alternativa energiformer.

– Dessutom finansieras kampanjen via de boendes eltakor, poängterar man. (Motionen som är ganska lång är publicerad i skriftserien 'VPK Lund' informerar om sin politik' och finns tillgänglig på VPKs partilokal, Bredgatan 28).

**JA TILL ARBETE
NEJ TILL KÄRNKRAFT****Rösta Nej!
Linje 3.**

Verkstadsgolvet och Vårdarbetaren

Nya nummer av VPK Lunds arbetsplatstidningar 'Verkstads-golvet' och 'Vårdarbetaren' har kommit ut lagom till den 23 mars. I bägge bladen tar man upp valet och argumenterar intelligent för linje 3.

'Verkstads-golvet' koncentrerar sig i övrigt på industrinläggelserna i Lund. Från Vero rapporteras att endast 28 kollektivanställda fått stanna kvar och måhända har fackliga och politiska faktorer varit bestämmande vid urvalet, antyds det.

När det nu snart nedlagda Nordarmatur byggdes låg Lund på tionde plats bland Sveriges industristäder. Att industrisyns-sättningen går ner i botten har bl a politiska konsekvenser för Lund, konstaterar man.

'Vårdarbetaren' tar upp de underbetalda läkarsekreterarnas arbetssituation, intervjuar personalen på den automatiserade sång-centralen samt gör en ganska positiv utvärdering av förslaget till lag för svensk hälso- och sjukvård.

VPK Lunds 'tidningsimperium' kan vara stolt över dessa två uppnosiga och välskrivna arbetsplatstidningar. (Omslaget till 'Verkstads-golvet' har vi för övrigt lånat till detta nummer av VB).

Valvaka!

Linje 3 håller valvaka i Folkets park på söndag med början kl 20. TV-rapporter från lokala sammanräkningen, servering av mat, öl och kaffe, tal, allsång och ett par dansband. Alla välkomna!

Mårtensstorget

Till Kommunfullmäktige har VPK lagt ett förslag som syftar till att reglera de kaotiska förhållandena på Mårtensstorget. VPKs förslag skulle innebära en väsentlig förbättring av torgets miljö. Förslaget genomförande hade inneburit mer utrymme för gående, cyklismen, torghandeln och många av de positiva aktiviteter som förekommer på torget. Visserligen skulle 34 permanenta parkeringsplatser försvunnit, men torg och parkeringsplatser hör inte ihop. Förutom VPK har 3 partier, socialdemokraterna, folkpartiet och centerpartiet i sina kommunala handlingsprogram inför valet haft skrivningar som väl överensstämmer med motionens intentioner. När omröstningen skedde i kommunfullmäktige den 28/2 yrkade VPK att motionens intentioner skulle genomföras. Trots att VPK alltså i sitt yrkande inte krävde att motionen i varje detalj skulle genomföras utan la ett yrkande som väl överensstämmer med de 3 ovan nämnda partiernas handlingsprogram, trots detta avtog de tre partiernas yrkande. Ett liknande yrkande har också avslagits av de 3 partierna i byggnadsnämnden.

Förlorarna i det här spelet är inte i huvudsak VPK och dess fullmäktige-grupp. Förlorarna är Lunds kommuns invånare som fortfarande inte har ett politiskt beslut att lita till för att Mårtensstorgets kaotiska förhållande skall regleras. Förlorarna är också de kommuninvånare som läser kommunalpolitiska program och som lutar på att politikerna skall omsätta dessa i konkreta politiska beslut.

Sven-Hugo Mattsson (vpk)

Gambro dementerar

I förra numret visade VB att det var obefogad skamselpropaganda att påstå att en kärnkrafts-utveckling, med en påstådd 50%ig höjning av elpriserna skulle hota jobben på Gambro och Alfa Laval. Gambros chef har nu också dementerat de här påståendena, som spritts av Skånes Handelskammare. I själva verket skulle 50% dyare el bara höja Gambros produktionskostnader med högst 1%!

Kärnkraftsfrågan: Rädslor Känslor Ideologier

På söndag är det dags. Låt oss bara en kort stund stanna upp i slutspurtan och dra fram det som ligger i botten, under 'sakargumenten'. Bara i detta att gå utöver sakargumenten, siffrorna, prognoserna, expertutlåtandena, ligger en provokation för kärnkraftsförespråkarna. Det är skrämselpropaganda och vädjan till känslorna, dvs känslor i en stillastående, fastlåst motsättning till 'förnuftet'.

Panik kontra vrede

Men det finns olika slags rädsla. Den rädsla som av okunnighet och oförmåga att se sammanhang förblir individuell, som bara kan ända i uppgivenhet och desperation. Något annat är den rädsla som vänder sig utåt, söker kunskap och sammanhang, förvandlas till vrede och engagemang och utmynnar i gemensam kamp. Folkkampanjen har mobiliserat den största folkrörelsen någonsin i detta land, inte bara mot kärnkraften utan också, och det är viktigt, för andra energiformer och annan energianvändning. Och visst är kärnkraftskomplexet skrämmande. Inte bara den dunkla fruktan för svårberäknade olyckor, med tungtals bestrålade människor långsamt döende i cancer. Inte heller endast den hemiska aningen om att det hittillsvarande förhållningssättet mot naturen, av vilket kärnkraften bara är en del, stött mot sin gräns, efter vilken den globala naturförstörelsen oåterkalleligt undanröjer förutsättningarna för mänskligt liv på planeten. Utan också den isande förvisningen om att de som 'aningslöst' drivit oss in i kärnkrafts-äventyret - utan att bry sig om avfallshantering och transportproblem - inte lärt sig något. Utan att de i hemlighet drömer om en liten brik-reaktor eller annat fanstyg. Och att, för att se saken i vitögat, de tekniska och byråkratiska apparaterna utvecklar just sådana perspektivlösa galningar ('experter'), och att de tjänar helt andra syften än de utger sig för att göra. Här är roten till det onda, här är angreppspunkten.

Fienden är skräddad. Etablissemangen lever i en ständig skräck för folkvreden, för ifrågasättandet av de snyggt protokollförda besluten. Högerkrafterna appellerar till en primitiv reaktionär ängslan för ingrepp i 'utvecklingen', för att välja en annan väg. Därför är de också så besvärade av att låta 'vanliga människor' besluta i en så här viktig fråga.

Förvirrande förvirring

Att folkomröstningen överhuvudtaget genomförs är en stor seger över ultrahögern. En seger av historiska dimensioner: för första gången beslutar vi i val om produktivkrafternas utveckling - en försmak av det Marx kallade frihetens rike, i motsats till nödvändighetens (kapitalismen).

Det är dock beklämmande att så mycket omkring folkomröstningen kommit att dikteras av SAPs snävt partitaktiska hänsyn. Vi erinrar oss osäkt SAPs länge

utvehågsna inställning till svenska atomvapen på 50-talet. Den gången valde man rätt, nu har man hamnat tillsammans med Folkpartiet i den s.k linje 2. Detta ut-studerat förvirrande 'jasså'-bud, detta utbyggnads-utvecklingsalternativ som redan har blivit ett skämt, driver sin kampanj på rädslan för arbetslöshet och lönesänkningar. Dvs den blott individuella rädslan hos arbetaren med böjt huvud, med näven knuten i fickan - eller hyttande åt gitarrister, kvinnfolk och andra solbemarkta. Ingalunda någon uppmaning till gemensam kamp mot den ständiga och egentliga orsaken till arbetslöshet och lönesänkningar: kapitallets herravälde. I stället ideologiska dimridåer som ett mytiskt samband mellan sysselsättning och energi-produktion.

Värden och visioner

I botten för kärnkraftsmotståndet ligger inte känslor som något subjektivt och godtyckligt, utan snarare grundade värderingar eller bättre: värden. Det gäller uppfattningen av naturen som outtömligt rik, vars möjligheter skulle kunna tillvaratas utan rovdrift (flödande energi och annat). Det gäller omtanken om kommande generationer; att inte lämna över stora kanske olösliga problem bara för att 'vi' inte kunde lösa 'våra' mindre kortsiktiga. Dvs en uppfattning av vad som är kultur i linje med dess ursprungliga betydelse nämligen odling. (Vår kulturs vagga stod i det gamla Grekland och baserades på olivodlingen, där olivlunden har egen-skapen att först kunna skördas av generationen efter den som planterat den.) Det gäller framför allt kravet på ett meningsfullt liv, i arbete och fritid, som inte kan tillgodose av ett samhälle vars väsentligaste karakteristika är sondertrasade mellanmänniska relationer och produktion för den snöda vinningens skull. (Just p g a att kulturarbetarna i sitt arbete sysslar med andra värden än checkhäftet och gräsklipparen har de i så stor utsträckning blivit kärnkraftsmotståndare).

Kärnkraft eller utveckling

Det s k stenåldersargumentet (att utan kärnkraft skulle 'utvecklingen' gå tillbaka) avslöjar inte bara en brist på teknisk fantasi utan framför allt på samhällelig. En endimensionell rent kvantitativ uppfattning av vad som är utveckling: högre BNP, större produktion, mer energi, fler bilar och färgteveapparater. Utan något som helst svar på frågor som vad ska produceras och varför? vilka mål ska utveckling gå mot? Det humanistiska patos som besjälade många gamla uppfinnare och tekniska visionärer: att vilja avskaffa slitsamt arbete, att bereda människor nya njutningar som att kunna flyga som fåglarna, är som bortblåst. Kärnkraftsideologin är iskall, anonym och värderingsfri.

Segern över denna ideologi är inom räckhåll. Men oavsett resultatet i folkomröstningen har många processer satts igång. Processer kan föra oss närmare utkast, experiment och genomförande av Marx' gamla vision om den humaniserade naturen och naturaliserade människan.

Joachim Retzlaff

Barsebäck - sanitär olägenhet?

Är Barsebäckverket en sanitär olägenhet för Lunds kommuns invånare? Det hävdade VPK-representanten Ulla Hansson på Hälsovårdsnämndens sammanträde i tisdags, och med hänvisning till Hälsovårdsstadgans § 1 föreslog hon att Hälsovårdsnämnden skulle kräva 1) att Barsebäckverket stängdes, och 2) om det förslaget inte gick igenom att jodtabletter skulle utdelas till alla inom 80 kilometers radie kring kärnkraftverket.

(s)-representanten Sonja Brage, SAFE-are, ville moderera det hela till att 'kärnkraften skulle avvecklas inom 10 år'. Och för att inte splittra arbetarrörelsen i onödan gick Ulla Hansson också på det förslaget.

Men de var de enda som gjorde det. Centerns ordinarie representant tyckte inte att Barsebäck var någonting att invända mot ur hälsosynpunkt. (Suppleanten tyckte det, men hade inte rösträtt).

Lucifer

Min vän Gustaf

Jag nämnde härförleden om min vän Gustaf. Men det finns mycket, mycket mer att berätta om honom. Tex att han älskar fåglar men ogillar bilar. När Gustaf går ut på stan har han fickorna fulla med fågelfrö. Dem strör han lik-som i förbigående på taket till bilar som han passerar. Fåg-larna äter fröna och skiter på bitak och vindrutor. Så här på vår-vintern fryser skiten fast rejält, och om morgnarna kan man se rader av ursinniga bilägare stå och skrapa. Det är mest spvarar som äter. Gustafs sorg är att han inte kan locka dit trastarna.

- Trastar skiter så enormt, säger han.

Grr

BLÅSORKESTERN. Lö 22.3 kl 10 rep på Palaestra. För den Fri-den der Welt och Sozialisten-marsch ur 'tyiska fåfeta', Arbetets söner och Mot morgonrodnan ur »Trosarrangemangen» samt Aldrig ger vi upp (utdelas). Kl 12 ap-pelmöte på Mårtensstorget.

TRÄFFPUNKT MARX:Oppet hus fr kl 19, lö 23/3, Bredg 28 J. Retzlaff: motiv i dialektiken, några idehistoriska betraktelser. 2. Från Hegel.

VPK:S SANGGRUPP. Fre 21/3 kl 16.45 tåg till Malmö. Lö 22/3 saml kl 10 på Mårtensstorget (medtag bil på lö)

VPK IF. Utomhustråning lö 22/3 kl 16 på Lerbäckskolan. Klä om hemma, skolan är stängd. KVINNOMÖTE. Ons 26/3 kl 19 på partilokalen. Diskussion om VPK:s socialpolitiska program. YNGRE PIONJÄRERNA. Träff ti 25/3 kl 18 på Mejeriet. Tema, skolan i Sverige och andra länder.

PIONJÄRSTYRELSEMÖTE. 27/3 kl 18 på Mejeriet. MUSIKTEATERPJAS Fabrik-sflickorna, Stadsteatern fre 21/3 och lö 22/3.

REDAKTIONSUTSKOTT För nr 10 Finn Hagberg, Eva Almqvist

